

КОРК 2.0

ДЕКЛАРАЦИЯ

„По-добър живот
в селските райони“

Неофициален превод от Европейската комисия любезно предоставен.

***Europe Direct е услуга, предназначена да ви помогне да намерите отговори
на въпросите, които си задавате за Европейския съюз.***

**Единен безплатен номер (*):
00 800 6 7 8 9 10 11**

(*) Информацията, както и повечето обаждания са безплатни (възможно е обажданията от мрежата на някои оператори, от обществени телефони или от хотели да бъдат таксувани).

Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз, 2016 г.

Print ISBN 978-92-79-63433-8 doi:10.2762/930454 KF-01-16-997-BG-D
PDF ISBN 978-92-79-63425-3 doi:10.2762/035176 KF-01-16-997-BG-N

© Европейски съюз, 2016 г.

Възпроизвеждането е разрешено при посочване на източника.

КОРК 2.0 ДЕКЛАРАЦИЯ 2016

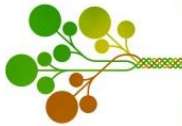

„По-добър живот в селските райони“

Съображения

На заседанието си	в гр. Корк, Ирландия, от 5 до 6 септември 2016 г.;
На основата	на Декларацията от Корк от 1996 г. – „Жизнена селска среда“ — разработена от участниците в Европейската конференция за развитие на селските райони в гр. Корк, Ирландия;
Като вземаме предвид	ключовата роля на селските райони и общности за постигането на целите за устойчиво развитие на Обединените нации (ЦУР), както и заключенията на 21-ата годишна Конференция на страните (COP21) към Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК);
Като осъзнаваме	икономическото, екологичното и социалното многообразие, характеризиращо селските райони на Европа, където живее повече от половината от населението на ЕС и които заемат повече от три четвърти от територията му, и значимостта на селските райони за съхраняването на многобройните природни и културни ландшафти и наследство на Европа;
Убедени	че градските центрове и селските райони и тяхното население разполагат с различни, но взаимно допълващи се ресурси, и че подобряването на взаимоотношенията и партньорствата между тях е важна предпоставка за икономическата жизнеспособност, екологичните показатели и социалното сближаване на Съюза като цяло;
Уверени	в ценността на селските ресурси, които са способни да осигурят устойчиви решения на настоящите и бъдещите обществени предизвикателства, които засягат всички граждани на Съюза, като например гарантирането на безопасно и устойчиво снабдяване с качествени храни, развитието на кръговата икономика, разширяването на биоикономиката, създаването на благоприятни условия за ресурсна ефективност, борбата с изменението на климата и намаляването на зависимостта от изкопаеми горива;
Като очакваме	че селската икономика и стопанската дейност в селските райони все повече ще зависят от цифровизацията, както и от работници в областта на знанието, които използват оптимално прехода към дигиталните технологии и оптимизират селското производство по устойчив начин;
Убедени	че икономическият растеж и устойчивостта не са взаимно изключващи се и могат да бъдат поощрявани чрез иновации, до които предприемачите в селските райони, земеделските и горските стопани трябва да имат достъп и които могат да се отнасят

	до технологии, практики, процеси, социални и организационни въпроси, и могат да бъдат основани на научни изследвания или на интерактивни подходи „отдолу нагоре“;
Загрижени	относно обезлюдяването на селските райони, отлива на млади хора и нуждата да се гарантира, че селските райони и общности (околна среда, земеделски стопанства, села и малки градове) ще останат привлекателни места за живеене и работа чрез подобряване на достъпа до услуги и възможности за гражданите в селските райони, чрез насърчаване на предприемачеството в традиционните селски области, както и в нови сектори на икономиката;
Уверени	че секторите на селското и горското стопанство продължават да бъдат от голямо значение за икономиката на Съюза и че свързаните с тях вериги за създаване на стойност са движещи сили на растежа в селските райони, осигуряващи заетост и поминък за десетки милиони европейци, особено в селските райони, често пъти с месторабота, която не може да бъде преместена;
Като осъзнаваме	ролята на селското и горското стопанство за оформянето на облика на районите и значимостта на земеделските и горските стопани като стопанисващи околната среда и основни доставчици на обществени блага и услуги в областта на околната среда, свързани с биоразнообразието, почвата, водата и действията, свързани с климата;
Като отбелязваме	нуждата от засилен териториален акцент в Общата селскостопанска политика, взаимно допълваща се с други политики на ЕС и насочена към постигането на целесъобразни резултати за гражданите в селските райони и обществото като цяло;
Решени	да засилим интеграцията на местните инициативи и изграждането на капацитет в селските райони при разработването на основните политики на ЕС, в частност чрез насочени „отдолу нагоре“ подходи към местното развитие, като например LEADER и воденото от общностите местно развитие;
Като се ангажираме	да осигурим участието на участниците и заинтересованите страни в развитието на селските райони в съответствие с Европейския кодекс на поведение за партньорство;
Като имаме предвид	становището на Комитета на регионите относно иновациите и модернизацията на селската икономика, становището на Европейския икономически и социален комитет относно програмите за развитие на селските райони, както и много полезните отзиви на други групи заинтересовани страни в областта на развитието на селските райони по отношение на перспективите за развитие на селските райони и селското стопанство;
Уверени	че една ориентирана към резултатите обща селскостопанска политика и политика за развитие на селските райони с подсилен стратегически подход е ключов инструмент за постигане на приоритетите на ЕС;
Като се ангажираме	да гарантираме спазването на принципа на субсидиарност, както и опростяването и прозрачността при разработването на политиките;

Ориентация на политиката

Ние, участниците в Европейската конференция за развитие на селските райони 2.0, проведена в гр. Корк, заявяваме, че една иновативна, интегрирана и приобщаваща политика за селските райони и селското стопанство в Европейския съюз следва да се ръководи от следните десет насоки:

Точка 1:

Насърчаване на просперитета на селските райони

Трябва да бъде по-добре оценен потенциалът на селските райони да осигуряват иновативни, приобщаващи и устойчиви решения за текущите и бъдещите обществени предизвикателства, като например икономически просперитет, продоволствена сигурност, изменение на климата, управление на ресурсите, социално приобщаване и интеграция на мигрантите. Чрез механизъм за преглед на въздействието върху селските райони следва да се гарантира това да бъде отразено в политиките и стратегиите на Съюза. Политиките за селските райони и

селското стопанство следва да се основават на идентичността и динамиката на селските райони чрез прилагането на интегрирани стратегии и многосекторни подходи. Те следва да насърчават диверсификацията и да поощряват предприемачеството, инвестициите, иновациите и заетостта. Тези политики следва също така да придават стойност на идентичността на селските райони и да подобряват устойчивостта, социалното приобщаване и местното развитие, както и стабилността на земеделските стопанства и селските общности.

Точка 2:

Укрепване на веригите за създаване на стойност в селските райони

Политиките на Съюза следва да акцентират върху интегрираните подходи за развитие и укрепване на веригите за създаване на стойност в селските райони и местните производствени мрежи. Те следва да отразяват възникващите възможности за стопанска дейност пред селското стопанство, горското стопанство и предприятията в селските райони, свързани с кръговите, екологични и неизползващи изкопаеми горива икономики. Трябва също да се отговори на нарастващата загриженост

на потребителите относно качеството на продуктите и производствените процеси, както и на тяхното търсене на здравословна храна. Политиките трябва да насърчават нови подходи за хоризонтална и вертикална интеграция, които да осигуряват справедливи и прозрачни договорни отношения във веригата на доставки, както и правни възможности за организиране на колективни действия на земеделските стопани. На земеделските стопани следва да се осигурят ефективни инструменти за управление на риска.

Точка 3:

Инвестиране в жизнеспособността и стабилността на селските райони

Подкрепата от Съюза за инвестициите в селските райони следва да се съсредоточи върху създаването на добавена стойност за обществото. Инвестициите в стопанското развитие, обществените и частните услуги, основната инфраструктура и изграждането на капацитет следва да спомагат за постигането на общите цели на ЕС, особено на тези, свързани със заетостта и „зеления“ и приобщаващ растеж. Те следва също да подкрепят самоподдържащите се инициативи, които насърчават конкурентоспособни и диверсифицирани селско стопанство и селска икономика. Особено внимание трябва да се обърне на преодоляването на цифровото разделение и на развитието на потенциала,

предлаган от свързаността и цифровизацията на селските райони. Политиките следва да подпомагат повишаването на качеството на живота в селските райони и да отговорят на стремежите на младите хора в селските райони към разнообразни и добре заплатени работни места, както и да улесняват смяната на поколенията. Следва да се полагат усилия, за да се разшири обхватът, мащабът и ефектът на финансирането, като се предоставят иновативни финансови инструменти. Подкрепата от Съюза следва да укрепва връзките между селото и града и да синхронизира устойчивото развитие на селските и градските райони.

Точка 4:

Опазване на околната среда в селските райони

Управлението на земята играе ключова роля във взаимодействието между гражданите и околната среда. Политиките трябва да стимулират осигуряването на обществени блага в областта на околната среда, включително опазването на природното и културното наследство на Европа. То се състои от богато многообразие от местообитания на флора и фауна, както и качества на ландшафта, които до голяма степен зависят от земеделските и горските системи. Мерките за възнаграждаване

на осигуряването на обществени блага и услуги в областта на околната среда следва да са съобразени с различните местни условия. Присъщата стойност на селската околна среда осигурява ползи за местното икономическо развитие, екотуризма, здравословния начин на живот, идентичността на храната и представянето на търговските марки, както и популяризирането на селската среда като дестинация за отдих.

Точка 5:

Управление на природните ресурси

Увеличеният натиск върху природните ресурси поради нарастващите нужди от храна, фураж, целулоза и биоматериали трябва да бъде намален чрез координирани междусекторни действия на равнище политика. Те трябва да осигурят устойчиво управление на природните ресурси като вода, почва и биоразнообразие, които са основните средства за земеделското и горското производство. Трябва да се обърне посоката на процеса на загуба на генетично разнообразие и чрез подходящи публични и частни действия да се гарантира поддържането

и устойчивото използване на растителните и животинските генетични ресурси. Необходимо е да се развиват и интегрират иновативни, научно обосновани решения, позволяващи да се произвежда повече с по-малко, като в същото време се гарантира, че природните ресурси ще бъдат на разположение на бъдещите поколения. Следва да бъдат разработени ефективни формати за обмен на знания и съвети и да се осигури подкрепа за приемането на добре разработени схеми за управление на земята.

Точка 6:

Насърчаване на действия в областта на климата

Предвид критичната нужда от действия за преодоляване на предизвикателството, свързано с изменението на климата в селските, както и в градските райони, подкрепата трябва да бъде насочена към въвеждането на ефективни стратегии за смекчаване и адаптиране. В селските райони има значителен капацитет за улавяне и съхранение на въглерод. Действията не трябва да се ограничават само с решения, свързани с въглерода, а трябва да насърчават доброто управление на хранителните вещества

и селскостопанските животни. Земеделските и горските стопани следва да бъдат поощрявани да предоставят услуги в областта на климата и да участват в усилията за адаптиране. Потенциалът на селските райони за производство на устойчива възобновяема енергия, както и на биоматериали, следва да бъде развиван чрез подходящи инвестиционни схеми. Приоритет следва да имат по-нататъшното развитие на кръговата икономика, както и каскадното използване на биоматериалите.

Точка 7:

Стимулиране на знанията и иновациите

Селските общности трябва да участват в икономиката, основана на знанието, за да могат максимално да използват напредъка в научноизследователската и развойната дейност. За да осигуряват икономически, обществени и екологични ползи, стопанските предприятия в селските райони (включително земеделските и горските стопани) от всички видове и размери трябва да имат достъп до подходящи технологии, модерна свързаност, както и нови инструменти за управление. По-силният акцент на политиката върху обществените иновации, обучението, образованието, съветите и професионалното обучение е ключов за

развитието на необходимите умения. Това следва да бъде съпътствано от укрепване на партньорския обмен, поддържане на мрежи от контакти и сътрудничество сред земеделските стопани и предприемачите в селските райони. Нуждите и приносът на селските райони следва да бъдат ясно отразени в програмата за научни изследвания в Европейския съюз. Индустрията, изследователите, професионалистите, доставчиците на знания, гражданското общество и публичните органи трябва да работят в по-тясно взаимодействие, за да използват и споделят по-добре възможностите, които възникват от научно-технологичния прогрес.

Точка 8:

Подобряване на управлението на селските райони

Административният капацитет и ефективността на регионалните и местните органи на управление и групите от местните общности трябва да бъдат подобрени, когато е необходимо, чрез предоставянето на техническа помощ, обучение, сътрудничество и мрежи от контакти.

На базата на успеха на LEADER и Европейското партньорство за иновации в областта на селското стопанство следва да бъдат въведени местно ръководени инициативи, основаващи се на подхода „отдолу нагоре“, за да се мобилизира потенциалът на селските райони. Архитектурата

на ОСП трябва да бъде базирана на обща стратегическа и програмна рамка, която да помага за насочването на всички интервенции към добре определени икономически, социални и екологични цели. При това трябва да бъдат отразени нуждите и стремежите на засегнатите територии и да се спазва принципът на партньорство. Обхватът, мащабът и ефектът

на финансирането трябва да бъдат подобрени чрез разширено разработване и използване на финансовите инструменти. Политиките за селските райони и селското стопанство трябва да взаимодействат с по-широкия контекст на националните и регионалните стратегии и да допълват и да бъдат съгласувани с другите политики.

Точка 9: Подобряване на изпълнението и опростяване на политиката

Необходими са гъвкавост и по-добро определяне на целите в разработването и изпълнението на политиката, но без това да довежда до излишна сложност. Приоритет са инициативите за възстановяване и изграждане на доверието на заинтересованите страни. От особена важност е допълнително да се рационализира регулаторната рамка на Общата селскостопанска политика и още повече да се опрости приложението ѝ. Освен това трябва да се разработят интелигентни административни инструменти и процедури, за да се намали

административната тежест за бенефициентите и за националните и регионалните администрации. Важно е да има пропорционалност в изискванията и санкциите. С висок приоритет трябва да бъдат въвеждането на електронно управление при управлението на програмите за подкрепа, както и широкото прилагане на опростени варианти за разходите. Необходимо е да се засилят субсидиарността и пропорционалността при споделеното управление на финансовите средства и да се укрепят съответните системи за контрол.

Точка 10: Подобряване на резултатите и отчетността

Политиките трябва да подлежат на проверка и да са целесъобразни. Публичната подкрепа за селското стопанство и селските райони трябва да бъде обект на надеждна система за наблюдение и оценяване. Тази система следва да обхваща ползите от действията, ефективността на разходите и да оценява резултатите спрямо

целите на политиката. Заинтересованите страни трябва да получат по-голяма роля в оценяването на резултатите чрез взаимно обучение и преглед на резултатите. Гражданите и данъкоплатците очакват да бъдат информирани относно резултатите и постиженията от политиката. Тези очаквания трябва да бъдат оправдани.

Заклучение

Ние, участниците в Европейската конференция за развитие на селските райони 2.0, проведена в гр. Корк, приканваме отговарящите за създаването на политиките на Европейския съюз:

- да подобряват обществената осведоменост относно потенциала на селските райони и ресурси да предоставят решения за широк набор от икономически, социални и екологични предизвикателства и възможности, в полза на всички европейски граждани;
- да инвестират в идентичността на селските общности и в потенциала за растеж на селските райони и да превърнат селските райони в привлекателни места, където хората да живеят и работят през различните етапи на живота си;
- да използват тази динамика и да продължат да развиват политиката за селското стопанство и селските райони чрез ориентиран към резултатите, опростен и гъвкав подход, основан на партньорство и отразяващ целите на Съюза, както и нуждите и стремежите на местните хора;
- да преразглеждат систематично другите макроикономически и секторни политики през призмата на селските райони, отчитайки потенциалното и реалното въздействие и последиците за работните места и перспективите за растеж и развитие на селските райони, социалното благополучие и качеството на околната среда в селските райони и общности;
- да подкрепят тази програма от 10 точки и да включат нейната визия и насоки в бъдещите си разработки на политики.

КАК ДА СЕ СДОБИЕМ С ПУБЛИКАЦИИТЕ НА ЕС?

Безплатни публикации:

- един екземпляр:
чрез EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- повече от един екземпляр или постери/карти:
от представителствата на Европейския съюз (http://ec.europa.eu/represent_bg.htm),
от делегациите в страни извън Европейския съюз (http://eeas.europa.eu/delegations/index_bg.htm),
като се свържете с услугата Europe Direct (http://europa.eu/contact/index_bg.htm)
или като се обадите на 00 800 6 7 8 9 10 11 (безплатен номер в ЕС) (*).

(*) Информацията, както и повечето обаждания са безплатни (възможно е обажданията от мрежата на някои оператори, от обществени телефони или от хотели да бъдат таксувани).

Платени публикации:

- чрез EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Служба за публикации

<https://enrd.ec.europa.eu>

Финансирано от:

